

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 116
Tarih: 02.02.2010

10/597

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tarım sektörünün çöktüğü, küresel ekonomik krizin sonuçlarının en ağır yaşandığı GAP Bölgesi'nde giderek artan işsizlik ve yoksulluğun bütün boyutlarıyla araştırılarak gerekli çalışmaların yapılması için Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 02.02.2010

1-M. NURİ YAMAN	MUŞ
2-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
3-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
4-EMİNE AYNA	MARDİN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-AYLA AKAT ATA	BATMAN
7-BENGİ YILDIZ	BATMAN
8-FATMA KURTULAN	VAN
9-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
10-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
11-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Temel hedefi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi halkının gelir düzeyi ve hayat standardını yükselterek, bu bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını ortadan kaldırmak, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam imkanlarını artırarak, sosyal istikrar, ekonomik büyüme gibi milli kalkınma hedeflerine katkıda bulunmak olan GAP, çok sektörlü, entegre ve sürdürülebilir bir kalkınma anlayışı ile ele alınan bir bölgesel kalkınma projesidir. Proje alanı Fırat ve Dicle havzaları ile yukarı Mezopotamya ovalarında yer alan 9 ili kapsamaktadır (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak).

1970'lerde Fırat ve Dicle nehirleri üzerindeki sulama ve hidroelektrik amaçlı projeler olarak planlanan GAP, 1980'lerde çok sektörlü, sosyo-ekonomik bir bölgesel kalkınma programına dönüştürülmüştür. Kalkınma programı, sulama, hidroelektrik, enerji, tarım, kırsal ve kentsel altyapı, ormancılık, eğitim ve sağlık gibi sektörleri kapsamaktadır. Su Kaynakları Programı 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve 1.82 milyon hektar alanda sulama sistemleri yapımını öngörmektedir. Toplam maliyeti 32 milyar ABD doları olan Proje'nin, Enerji santrallerinin toplam kurulu gücü 7476 MW olup yılda 27 milyar kilowatsaat enerji üretimi öngörülmektedir.

Proje, gelecek kuşaklar için kendilerini geliştirebilecekleri bir ortam yaratılmasını amaçlayan sürdürülebilir insani kalkınma felsefesi üzerine kurulmuştur; Kalkınmada adalet, katılımcılık, çevre korunması, istihdam, mekansal planlama ve alt yapı geliştirilmesi GAP'ın temel stratejileridir. Ancak:

Aradan geçen kırk yıla rağmen sulanacak arazilerin sadece yüzde 14'ü sulanabildi. 60 ncı Hükümet programında GAP ile ilgili bir açılım yer almazken, son iki yılda bu konuda bazı adımlar atılmasına, işsizlik fonundan kaynak aktarılmasına rağmen, doğru bir planlamanın yapılmadığı görülmektedir.

Yap İşlet Devret yasası kapsamında sulama kanallarının ihaleye verileceği belirtilmesine rağmen şeffaf bir çalışmanın yapılmaması GAP kapsamında ki illerde kaygı uyandırmaktadır.

Ilısu barajı ile Hasankeyf'in sular altında bırakılması yoğun tepkilere yol açmış, Cizre barajı ile aynı şekilde tarihi yerlerin, doğal çevrenin tehdit

altında olduğu ileri sür÷lmektedir.Özellikle enerji ağırlıklı çalışma yapılması,÷lkemizin enerji kaynağının yüzde 48 ni GAP'tan sağlanması,bölgeye üretimden kaynak ayrılmaması tartışma konusu olmaktadır.

Tarım sektörünün çöktüğü,küresel ekonomik krizin sonuçlarını en yoğun hissettiğı GAP bölgesinde artan işsizlik,yoksulluk karşısında;sorunların kapsamlı bir şekilde araştırılması,çözüm bulunması için bir meclis araştırması açılmasında yarar bulunmaktadır.